

Upozorňujeme, že výchozí [fr](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

[francouzština](#)

Swipe to change

Majetkové poměry v manželství

Lucembursko

1 Existuje v tomto členském státě zákonná úprava majetkových poměrů v manželství? Co je v ní stanoveno?

Lucemburský občanský zákoník (*Code Civil*) stanoví, že v případě neuzavření manželské smlouvy (*contrat de mariage*) se na manžele vztahuje zákonná úprava majetkových poměrů v manželství (*régime matrimonial*) (viz článek 1400 a násl. občanského zákoníku). V tomto případě se použije režim společného majetku nabytého po uzavření manželství (*communauté des biens réduite aux acquêts*), obecně označovaný jako zákonné společné jmění manželů (*communauté légale*). Tato pravidla rozlišují mezi společným majetkem (*biens communs*) a odděleným majetkem každého z manželů (*biens propres*). Veškerý majetek, který manželé vlastnili před uzavřením manželství, zůstává v odděleném vlastnictví. Majetek nabytý během manželství je v zásadě součástí společného jmění manželů (mzdy a příjmy, dávky a příjmy z odděleného majetku, majetek nabytý za úplatu).

Majetek, jehož vlastnictví manželé nemohou prokázat, se považuje za společné jmění.

Z této domněnky existuje několik výjimek, včetně majetku osobní povahy a výhradně osobních práv, které se považují za oddělené vlastnictví. Za oddělený majetek se považuje například oblečení, rodinné památky, autorská nebo průmyslová práva a pohledávky na náhradu škody (článek 1404 občanského zákoníku). Za oddělený majetek se považuje také majetek nabytý během doby trvání společného jmění manželů dědictvím, darem nebo odkazem (článek 1405 občanského zákoníku).

<https://legilux.public.lu/eli/etat/leg/code/civil/20220701>

2 Jak si mohou manželé uspořádat majetkové poměry v manželství? Jaké jsou v tomto případě formální požadavky?

Článek 1387 občanského zákoníku o zásadě svobody manželských dohod stanoví, že „právní předpisy upravují poměry v manželství týkající se majetku pouze v případě neexistence zvláštních dohod, které manželé mohou uzavřít, považují-li to za vhodné, pokud tyto dohody neporušují veřejnou morálku nebo níže uvedená ustanovení“.

Manželé se mohou odchýlit od zákonné úpravy majetkových poměrů v manželství sepsáním manželské smlouvy. Tato smlouva může být sepsána buď libovolně, nebo zvolením jednoho z předem stanovených vzorů uvedených v občanském zákoníku.

Uzavřením manželské smlouvy mohou manželé založit úplné společné jmění manželů (*communauté universelle*). V tomto režimu **žádný oddělený majetek kromě** majetku, který ze své podstaty patří jednomu z manželů (osobní oblečení, rodinné památky atd.). Veškerý majetek je ve společném jmění manželů (movitý majetek, nemovitý majetek, majetek nabytý během manželství a vlastněný v den uzavření manželství). Stejně tak veškeré **dluhy** manželů jsou společné a oba manželé za ně odpovídají společně a nerozdílně.

Občanský zákoník stanoví ještě jeden typ majetkových poměrů v manželství: oddělení majetku (*séparation de biens*). Tento typ je založen na zásadě, že manželé nevlastní žádný společný majetek. Veškerý majetek patří buď jednomu, nebo druhému z manželů. Každý z manželů si proto ponechává výhradní právo spravovat, užívat a volně nakládat se svým osobním majetkem. Stejně tak zůstává každý z manželů výlučně odpovědný za své dluhy (vzniklé před manželstvím nebo během něj). Výjimka se vztahuje na dluhy, které vznikly jednomu z manželů v souvislosti s vedením domácnosti nebo výchovou dětí. Za tyto dluhy jsou vždy odpovědní oba manželé.

Pokud jde o **procesní požadavky**, manželské dohody se sepisují formou notářského zápisu (*acte devant notaire*).

Manželská smlouva nebo dodatek k již uzavřené smlouvě musí být proto vždy sepsány ve formě notářského zápisu za přítomnosti a se souhlasem všech jejích stran (článek 1394 občanského zákoníku). Notář sepíše manželskou smlouvu, zajistí její podpis manželi nebo budoucími manželi a je odpovědný za její předání státnímu zastupitelství k zápisu do evidence obyvatel. Tato formální náležitost je nezbytná k tomu, aby manželská smlouva byla závazná pro třetí strany (např. pro věřitele jednoho z manželů).

3 Je svoboda uspořádat majetkové poměry v manželství nějak omezena?

Ano, je třeba dodržovat určité zásady. Manželská smlouva nesmí být v rozporu s veřejnými mravy (článek 1387 občanského zákoníku), nesmí se odchylovat od pravidel rodičovské zodpovědnosti, zákonné správy a opatrovnictví (článek 1388 občanského zákoníku) nebo mít za následek změnu pořadí dědiců ze zákona (článek 1389 občanského zákoníku).

Základní režim (články 212 až 226 **občanského zákoníku**) musí být plně respektován, s výjimkou případů, kdy stanoví použití manželských dohod.

Ustanovení manželské smlouvy nesmí být v rozporu s právy a povinnostmi manželů.

Manželé mají kromě jiných povinností také vzájemnou povinnost být si věrni a poskytovat si vzájemnou pomoc a podporu. Nemohou nakládat s právy, kterými je zajištěno rodinné bydlení, ani s jeho vybavením. Stejně tak se předpokládá společná a nerozdílná odpovědnost (*solidarité*) za dluhy domácnosti.

4 Jaké jsou právní účinky rozvodu, rozluky nebo prohlášení manželství za neplatné na majetkové poměry v manželství?

a) **Rozvodem** (*divorce*) manželství zaniká a dochází k vypořádání (*liquidation*) a rozdělení (*partage*) majetkových poměrů v manželství. Manželská smlouva přestává být účinná a majetkové vztahy stran se řídí obecným závazkovým a spoluvlastnickým právem.

Soud, který rozhoduje o rozvodu, může přiznat jednomu z manželů výživné (*pension alimentaire*). Výše výživného se určuje podle potřeb manžela, kterému je vyplácen, a podle schopnosti druhého z manželů přispívat.

Pokud jeden z manželů během manželství zanechal své profesní činnosti nebo tuto činnost omezil (např. kvůli péči o děti), má za určitých podmínek právo uplatnit vůči druhému manželovi nárok, aby získal důchodové nároky se zpětnou účinností ze všeobecného systému důchodového pojištění.

Pokud jedno nebo více dětí narozených v manželství nedosáhlo ke dni rozvodu dvanácti let, může ten z manželů, který vykonává rodičovskou zodpovědnost (*autorité parentale*) (sám nebo společně s druhým rodičem) a u něhož mají děti obvyklé bydliště, požádat soud, aby jim přiznal právo zůstat v bydlišti manželů. Skutečnost, že dům patří druhému z manželů, přiznání tohoto práva nebrání.

Rozvodem rodičů se v zásadě nemění podmínky výkonu rodičovské zodpovědnosti, kterou nadále vykonávají oba rodiče společně. Soud svěřil rodičovskou zodpovědnost pouze jednomu z obou rodičů, pokud je to v zájmu dítěte.

b) Manželé, kteří si přejí žít odděleně, ale ještě se nechtějí rozvést, se mohou rozhodnout pro **rozlučku** (*séparation de corps*). Manželé, kteří žijí v rozlučce, nejsou povinni bydlet společně, nicméně rozlučka s sebou vždy přináší oddělený majetek, což má za následek zrušení společného jmění manželů. Ostatní povinnosti a závazky manželství zůstávají zachovány.

I když rozlučka manželů skončí usmířením, zůstává pro manžele nadále v platnosti režim odděleného majetku, pokud si nedohodnou nové majetkové poměry v manželství.

c) **Prohlášení manželství za neplatné** (*annulation du mariage*) má za následek neplatnost manželství od počátku. Má se za to, že majetkové poměry v manželství nikdy neexistovaly. Práva a povinnosti spojené s manželstvím zanikají a na dotyčné osoby se pohlíží, jako by spolu od počátku žily v nesezdaném soužití.

5 Jaké jsou důsledky smrti jednoho z manželů pro majetkové poměry v manželství?

Smrtí jednoho z manželů zaniká společné jmění manželů. Je nutné dvojitě vypořádat: vypořádání zákonných nebo smluvních majetkových poměrů v manželství a následně dědických práv pozůstalého manžela / pozůstalé manželky.

Není-li stanoveno jinak a zanechal-li zůstavitel děti nebo potomky těchto dětí, má pozůstalý manžel / pozůstalá manželka nárok buď na dědictví v minimální výši, na kterou má dítě narozené v manželství nárok ze zákona, což musí činit alespoň čtvrtinu pozůstalosti, nebo na užívání nemovitosti společně obývané manžely a jejího vybavení, pokud byla nemovitost ve vlastnictví zůstavitele jako celek nebo ve společném vlastnictví zůstavitele a pozůstalého manžela (pozůstalé manželky) (článek 767-1 občanského zákoníku).

Pokud zůstavitel nezanechal děti ani potomky těchto dětí, má pozůstalý manžel / pozůstalá manželka nárok na plné vlastnictví celé pozůstalosti, pokud není v závěti stanoveno jinak (článek 767-2 občanského zákoníku).

6 Jaký orgán má pravomoc rozhodovat ve věci majetkových poměrů v manželství?

Použijí se ustanovení zákona ze dne 27. června 2018 o zřízení soudu pro rodinné záležitosti a reformě rozvodu a rodičovské zodpovědnosti (*loi du 27 juin 2018 instituant le juge aux affaires familiales, portant réforme du divorce et de l'autorité parentale*), který vstoupil v platnost dne 1. listopadu 2018:

<https://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2018/06/27/a589/jo>

Soud pro rodinné záležitosti projednává žádosti týkající se majetkových poměrů v manželství.

Je možné i mimosoudní smírné rozdělení. Účast notáře je však nutná pouze v případech, že nemovitost podléhá zápisu do katastru (*publicité foncière*).

Soud rozhoduje pouze v případech sporu.

7 Jaké jsou důsledky majetkových poměrů v manželství pro právní vztahy mezi jedním z manželů a třetí osobou?

Článek 220 občanského zákoníku, který se použije bez ohledu na majetkové poměry v manželství, stanoví domněnku společné a nerozdílné odpovědnosti manželů vůči třetím stranám za dluhy domácnosti, přičemž *každý z manželů je oprávněn sám uzavírat smlouvy týkající se udržování domácnosti nebo výchovy dětí; jakýkoli dluh, který takto vznikne jednomu z manželů, zavazuje společně a nerozdílně i toho druhého.*

Společná a nerozdílná odpovědnost se však nevztahuje na výdaje, které jsou zjevně nepřiměřené s ohledem na životní styl domácnosti, užitečnost či zbytečnost dané transakce nebo existenci či neexistenci dobré víry smluvní třetí strany.

Nevztahuje se ani na závazky vyplývající z nákupu na splátky, pokud nebyly uzavřeny se souhlasem obou manželů.

Další důsledky majetkových poměrů v manželství pro právní vztahy mezi jedním z manželů a třetí stranou se týká změny majetkových poměrů v manželství, která je vůči třetím stranám účinná tři měsíce po zápisu do evidence obyvatel. Pokud však tento zápis chybí, je změna přesto závazná pro třetí strany, pokud manželé v listinách s nimi uzavřených prohlásí, že změnili své majetkové poměry v manželství.

Pokud jde o třetí strany, nabývá rozhodnutí o rozvodu manželství účinnosti až ode dne zápisu nebo přepisu. Pokud je jeden z manželů podnikatel, musí být každá manželská smlouva a každá listina, kterou se mění nebo doplňují majetkové poměry v manželství, zaslána do jednoho měsíce obchodnímu rejstříku.

8 Krátký popis postupu pro rozdělení společného jmění manželů v tomto členském státě, včetně jeho vypořádání a zániku

Manželská smlouva nemá po svém ukončení žádné další účinky.

Likvidace společného jmění manželů se provádí na základě různých výpočtů, které určují podíl společného majetku, který se má rozdělit, a aktiva a pasiva každého z manželů.

Každý z manželů získá zpět svůj oddělený majetek. Poté se sestaví výkaz náhrad (*compte des récompenses*), který uvádí jak náhrady, které náleží každému z manželů ze společného jmění manželů, tak náhrady, které oba manželé dluží společnému jmění manželů.

Rozdělení se následně provádí zásadně rovným dílem, pokud není dohodnuto jinak.

Majetkové poměry v manželství lze vypořádat smírem. Rozdělení majetku podléhajícího zápisu do katastru nemovitostí se provádí notářským zápisem.

Pokud se manželé nedohodnou na vypořádání a rozdělení majetkových poměrů v manželství, sepíše notář, kterého za tímto účelem předem jmenuje soud pro rodinné záležitosti, zprávu o problémech vzniklých mezi manželi a příslušná prohlášení manželů. Soud v senátě rozhodne o zbývajících sporech mezi manžely a svá rozhodnutí předá notáři k vypracování konečného plánu vypořádání (*l'état liquidatif*).

9 Jaké jsou postupy a dokumenty nebo informace, které se obvykle požadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Jakékoli rozdělení, jež se týká listiny podléhající zápisu do katastru nemovitostí, se provádí notářským zápisem.

V každém případě se všechny listiny *inter vivos* (*actes entre vifs*), ať už bezúplatné nebo úplatné, kterými se převádějí jiná věcná práva k nemovitostem (*droits réels immobiliers*) než přednostní práva (*privilèges*) nebo hypotéky (*hypothèques*), přepisují v úřadu evidence hypoték (*Bureau de la Conservation des Hypothèques*) jurisdikce, v níž se nemovitost nachází.

Použijí se ustanovení pozměněného zákona ze dne 25. září 1905 o přepisu věcných práv k nemovitostem (*loi modifiée du 25 septembre 1905 sur la transcription des droits réels immobiliers*): <https://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/1905/09/25/n1/jo>

Poslední aktualizace: 14/05/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.